

In de diepte van de winter
 Voel ik een innerlijke gloed,
 Die aan wat ik in de wereld zie
 Een nieuwe waarheid geeft.
 Zo kan het innerlijke zielenvuur
 De wereldkou trotseren.

Ken jezelf

Hoe komt een mens de winter door? Koot en Bie zongen daar al over: Buiten huult de wind om 't huis - de kachel staat te snorren op vier - er hangt een touwtje uit de brievenbus - en in de tochtige kieren zit papier... Winterbeelden uit de jaren '50. Het wordt ons tegenwoordig makkelijker gemaakt. De huizen zijn geïsoleerd, de thermostaat regelt de temperatuur en de voordeur zit stevig op slot. De nostalgie van Koot en Bie is hoogstens een herinnering waarnaar sommigen met weemoed verlangen. Maar met verlangen kun je niet zoveel. Het geeft eerder een gevoel van onmacht, dan dat het soelaas biedt.

'Kijk eens in jezelf', raadt de weekspreek, 'daar heeft het wereldwoord een vuur ontstoken. Voel je de gloed nog, herken je de waarheid?' We hebben daar tegenwoordig modieuze clichés voor: ga in je eigen kracht staan; neem zelf de regie. Veel ouder is de aanmaning boven het heiligdom van Apollo in Delphi: 'Ken Uzelve'. Het is de kracht van de zelfbeschouwing waardoor je je realiseert dat het daarbuiten wel koud en dood kan zijn, maar dat aan de binnenkant van de alle dingen het leven bewaard wordt. Niet als een verlangen, maar als de realiteit die onverbreekelijk met de wereld verbonden is. En zoals de natuur het verborgen leven koestert, zo koestert de ziel de eigen innerlijke kracht die de kou van de wereld trotseert. Die kracht is zoveel sterker dan nostalgie. Nostalgie richt zich op het verleden; innerlijke kracht geeft moed voor de toekomst. Het helpt je de schoonheid in de wereld te herkennen. De strenge kwetsbaarheid van de bladerloze bomen, de glanzende verwachting van de knoppen aan de struiken, de vroege zang van een merel in de avondzon. Een Duits herfstliedje uit de 18^e eeuw gaat ook over winters verlies en zomerse zekerheid: Das Laub fällt von den Bäumen....

Das Laub fällt von - - den Bäu - men, das zar - - te Som - mer - laub. Das
 Die Vög - lein träu - - lich san - gen, wie schweigt - der Wald so still. Die
 Die Lie - be kehrt - wohl wie - der, im künf - ti - gen lie - ben Jahr; und
 Der Win - ter sei - wil - kom - men, sein Kleid - ist rein und neu. Den
 Le - ben mit sei - nem Träu - men, zer - fällt - in Asch - und Staub.
 Lieb is fort - ge - gan - gen, kein Vög - - lein sin - - gen will.
 al - les tönt - dann wie - der, was hier - ver - klun - - gen war.
 Schmuck hat er - ge - nom - men, den Keim - be - wahrt - er treu.

Het loof valt van de bomen,
 Het zoete zomerloof
 Het leven met al haar dromen,
 Vervalt tot as en stof

De liefde zal weer gloren
 Als 't nieuwe jaar straks komt
 En alles zich laat horen
 Dat eenmaal was verstomd.

Hoe treurig zongen de vogels,
 Hoe zwijgt het woud nu stil.
 De liefde is vervlogen,
 Geen vogel zingen wil.

De winter mag nu komen,
 Zijn kleed is rein en goed.
 De praal heet hij genomen,
 De kiem zo trouw behoed.

Luister naar: <https://www.youtube.com/watch?v=NlOxGdtBrso>

Rudolf Steiner schreef voor iedere week van het jaar een spreuk die kleur en betekenis geeft aan de loop van het jaar. Hij beschreef met woorden van 100 jaar geleden de werkelijkheid van nu. De weekspreuken zijn door mij vrij vertaald. Het origineel lees je hier: <https://www.antrovista.com/verdieping> - klik op weekspreek. Kees Verhage